

של והות לאומית והיחס לאש"ף. פחדים ממלשינים ומסוכנים. קל יותר לדבר על נושאים כאלה עם ידיד יהודי מאשר עם ערבי. לא מספיק שאדם הוא ערבי כדי שיתן לי ביטחון לדבר עימו בחופשיות ובגלוי.

אבל העובדה שאמרתי מה שאמרתי בר טלוויזיה, נתנה ביטחון להרבה צעירים ערביים לגלות את דעותיהם האמיתיות. אני חושבת שביטאתי מחשבות של רבים. אני בטוחה שגם כיום יש עוד הרבה שלא יעזו לדבר בנושאים האלה, ויכול להיות שזה בצדק — כי המציאות המרה היא שגילו דעתם עלול לסכן את מעמדם הר חברתי והכלכלי.

תגובות מסוג אחר באו מצד סטודנטים יהודיים באוניברסיטה. "מצד כמה מהם, סיפרה הודה, הרגשתי יחס של דחייה, פשוט לא היתה להם הבנה למה שאמרתי. אבל בחוג שלי, שבו אני לומדת, היו יר תר אנשים שניסו להבין אותי, מה קרה, הודה? הם שאלו אותי, למה דיברת ככה? הם רצו להבין אותי, וזה מצא חן בעיני."

כדי להבין את הודה ואת מה שגרם לה להפוך לפתע נושאת הדגל של הלאומיות הפלסטינית בקרב הנוער הערבי בארץ, יש צורך להכירה מקרוב. היא נולדה למשך פחה מוסלמית בעיר העתיקה של עכו. לאב העובד כטכנאי בתחנת נסיונות חקלאית, כבת האמצעית במשפחה בת ארבעה יל-דים. את לימודיה התיכוניים השלימה בבית

הודה ברבוטי הופיעה בטלוויזיה והפכה גיבורה לאומית של ערביי ישראל

פרובוקציה בתחילה

ה כל החז בכתבה טלוויזיונית תמיר מה.

בעיקבות העימות שנערך בנצרת, בין תלמידי בתי-ספר תיכוניים לבין ראש הממשלה יצחק רבין, ואשר בו הביעו ה-תלמידים הערביים בגלוי את תמיכתם ב-אש"ף, יומה הטלוויזיה כתבה על משבר-הזהות הפוקד את בני-הנוער הערביים ב-ארץ. במרכזו של הכתבה עמדה דמותה של צעירה ערבית יפהפייה, שהכריזה ב-גילוי-לב ובכנות על השאלה שהוצגה לה, כיצד היא מרגישה את עצמה כערבית יש-ראלית.

"אני מרגישה את עצמי קודם-כל כ-ערבייה ואחר-כך כישראלית", אמרה הר-סטודנטית לעבודה סוציאלית באוניברסי-טת חיפה. "הדגש הוא עכשיו על השני-כות שלי לעם הפלסטיני, ואני רואה את עצמי חלק מהעם הזה, שבלתי-ברירה הוס-רדתי ממנו."

כאשר נשאלה הצעירה הערבייה על-ידי המראיין, ויקטור נחמיאס, בדבר יחסה ל-אש"ף והאם היא רואה בו את האירגון המייצג את העם הפלסטיני, השיבה הצעי-רה ללא היסוס: "אני חושבת שאש"ף מייצג את הפלסטינים. היות שאין אף אירגון אחר המייצג אותם, מגיעה זכות זו לאש"ף."

בן-לילה הפכה הערבייה המרואיינת, בזכות כמה מישפטים שאמרה בטלוויזיה, לגיבורה הלאומית של הנוער הערבי בישר-ראל. מבלי שהתכוונה לכך ומבלי שתדעה בכך הפכה הודה ברבוטי, בת ה-21 מעכו, סטודנטית שנה שלישית בפקולטה למדעי החברה, באוניברסיטת חיפה, למייצגת שאיפתיהם הלאומיות של ערביי ישראל. קרוביה, ובני משפחתה כעסו על הוי-סעתה הסומבית. "לא היית צריכה להגיד מה שאמרתי", אמרו לה, "למה דיברת? למה לך להתעסק עם כל הבעיות האלה? זה מסכן את העתיד שלך!"

"ידעתי שלערבייה ישראלית מסוכן ל-הגיד את הדברים שאמרתי", סיפרה הודה השבוע, "אבל או שאני מדברת בגלוי או שאינני מדברת בכלל. אם הסכמתי כבר להתראיין, לעולם לא הייתי אומרת דברים שאיני חושבת."

חבריה הערביים באוניברסיטת חיפה באו לחצו את ידה, וכמה מהם הביעו את חזדהותם עימה. "זה נתן לי סיפוק מסוים", הודתה הודה, "וזה מפני ש-צעירים ערביים, בינם לבין עצמם, ב-דרך-כלל לא מדברים בנושאים כאלה

מחול השדים
עטאם מחול, מהכפר מחול שליד פקיעין, סטודנט לטוציולוגיה ופילוסופיה ומראשי ועד הסטודנטים הערביים באוניברסיטת חיפה, טוען כי מחול-שדים של הסתה התפתח סביב הסטודנטים הערביים, במטרה לגרום למתיחות בינם לבין חבריהם היהודים, להציגם כתומכי אש"ף.

ראגיה
חאג' מכפר יאסיף, סטודנטית למדעי המדינה בחיפה, מגדירה את זהותה: "קודם-כל אני אזרחית ישראלית, ענש קשר לעם הפלסטיני."